

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 631/2021
09.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужиоца Република Србија – Министарство одбране, КЈС ..., кога заступа Војно правобранилаштво из Београда, против туженог Општа болница Ђорђе Јовановић из Зрењанина, чији је пуномоћник Станков Јован, адвокат из ..., ради исплате, вредност предмета спора 1.768.234,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3336/2020 од 21.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 09.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3336/2020 од 21.07.2021. године.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног апелационог суда Пж 3336/2020 од 21.07.2021. године и пресуда Привредног суда у Зрењанину П 24/2020 од 05.06.2020. године и **ПРЕСУЂУЈЕ**:

УСВАЈА СЕ тужбени захтев па се обавезује тужени да тужиоцу исплати износ од 1.768.234,00 динара са законском затезном каматом од 18.08.2009. године до исплате и трошкове поступка у износу од 100.500,00 динара у року од 8 дана од дана достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Зрењанину П 24/2020 од 05.06.2020. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да му тужени плати износ од 1.768.234,00 динара са законском затезном каматом од 18.08.2009. године до исплате и обавезан је тужилац да накнади туженом трошкове поступка у износу од 27.750,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 3336/2020 од 21.07.2021. године, одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у

Зрењанину П 24/20 од 05.06.2020. године у ставу један изреке. У ставу два изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка тако што је обавезан тужилац да плати трошкове првостепеног поступка у износу од 80.250,00 динара и трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију са позивом на члан 404. ЗПП истичући погрешну примену материјалног права, ради разматрања питања од општег интереса и правних питања у интересу равноправности грађана, као и ради уједначавања судске праксе.

Одредбом члана 404. ЗПП предвиђено је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе и ако је потребно ново тумачење права.

О дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Врховни касациони суд налази да су у конкретном случају испуњени услови за поступање по посебној ревизији, јер се ради о прекиду застарелости потраживања, а ради потребе уједначавања судске праксе.

Предмет тужбе је захтев за исплату износа од 1.768.234,00 динара по основу уговора о међусобним правима и обавезама од 04.07.2005. године.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке биле су у пословном односу по основу уговора о међусобним правима и обавезама Министарства одбране и организације која се бави делатношћу од општег интереса у коју ће се упућивати регрути на служење војног рока у цивилној служби од 04. јула 2005. године. Наведеним уговором тужени се обавезао да регруту којег тужилац упути на служење војног рока обезбеди потребне услове смештаја, друштвено корисног рада и обучавања у складу са прописима и инструкцијама тужиоца, да води одговарајућу евиденцију о трошковима превоза и плата војника који се налазе на служењу војног рока у цивилној служби и да о томе редовно извештава Војни одсек који врши исплату трошкова служења војног рока непосредно. Тужени је био у обавези да тужиоцу рефундира трошкове примања војника који војни рок служе у цивилној служби. У току 2005. и 2006. године тужилац је упућивао регруте који војни рок служе у цивилној служби на служење војног рока код туженог, о чему је тужени водио евиденцију и исту достављао Војном одсеку у Зрењанину. Према достављеним списковима евиденције код туженог су на служењу војници били у периоду од јануара 2005. године до септембра 2007. године. Војни одсек у Зрењанину је туженом достављао захтеве за рефундацију исплаћених трошкова тако да је последњи упућен дана 04.12.2007. године. Тужени није рефундирао трошкове војника по достављеним захтевима. Даном 18.08.2009. године парничне странке закључиле су уговор о поравнању којим су регулисале начин плаћања главног дуга по основу достављених рачуна Команде Војног

округа Нови Сад у укупном износу од 1.768.234,00 динара, по основу уговора о међусобним правима и обавезама Министарства одбране и организације која се бави делатношћу од општег интереса у коју ће се упућивати регрути на служење војног рока у цивилној служби од 04.07.2005. године. Тужени се обавезао да ће дуг исплатити у року од годину дана у 12 једнаких месечних рата, с тим да је у обавези да прву месечну рату плати најкасније до 30.08.2009. године, а сваку наредну до 20. у месецу. По извршеној уплати странке су требале посебно да регулишу плаћање затезне камате. Одредбом члана 4. уговора странке су предвиделе да уколико тужени не изврши своју обавезу да тужилац задржава право да своје потраживање наплати пред надлежним судом покретањем поступка извршења, а уговор о поравнању које су странке потписале сматра се да није потписан, односно да није закључен. Тужени није извршио плаћање по уговору о поравнању.

Полазећи од одредбе члана 4. уговора о поравнању првостепени суд налази да уговор о поравнању није закључен па како је тужба у предметној ствари поднета 29.12.2017. године, а обавеза настала 04.12.2007. године, произилази да је протекао рок застарелости од 10 година, па је одбио тужбени захтев као неоснован.

Другостепени суд налази да је одлука правилна и да је правилно цењен приговор застарелости истакнут од стране туженог.

Основани су наводи тужиоца као ревидента да се наведени закључак нижестепених судова у погледу основаности приговора застарелости не може прихватити.

Према одредбама Закона о облигационим односима застарелост престaje право захтевати испуњење обавезе. Застарелост наступа када протекне законом одређено време у коме је поверилац могао захтевати испуњење обавезе. Застаревање се прекида када дужник призна дуг. Признање дуга може се учинити не само изјавом повериоцу, него и на посредан начин као што су давање отплате, плаћање камате и давање обезбеђења. Застаревање прекинуто признањем од стране дужника почиње тећи изнова од признања.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке су дана 19.08.2009. године закључиле уговор о поравнању којим су регулисале начин плаћања главног дуга по основу достављених рачуна Команде војног округа Нови Сад у укупном износу од 1.768.234,00 динара по основу уговора о међусобним правима и обавезама од 04.07.2005. године. Закључењем наведеног уговора тужени је признао потраживање тужиоцу у износу од 1.768.234,00 динара и регулисан је начин плаћања наведеног дуга. Изјава о признању дуга према законским одредбама има за последицу прекид застарелости потраживања, а након учињеног признања време потребно за застаривање почиње тећи изнова.

Потраживање на име рефундације исплаћених трошкова војника на цивилном служењу војног рока по основу уговора о међусобним правима и обавезама од 04.07.2005. године застарева у општем року застарелости од 10 година у складу са чланом 371. Закона о облигационим односима. Како од дана прекида застарелости закључењем уговора о поравнању од 18.08.2009. године до дана утужења 29.12.2017. године није протекао

десетогодишњи рок застарелости, Врховни касациони суд је преиначио нижестепене одлуке применом члана 416. ЗПП и одлучио као у изреци пресуде у ставу два.

Погрешно је становиште нижестепених судова да, обзиром на садржину одредбе члана 4. уговора није дошло до прекида застарелости. Наиме, наведеном одредбом је предвиђено да уколико од обостраног потписа и овере овог уговора о поравнању дужник преузете обавезе не изврши на начин како је то уговорено у члану 2. и 3. овог уговора, поверилац задржава право да пред надлежним судом покрене поступак за извршење, а уговор о поравнању који је потписан од уговорних страна сматраће се као да није ни био потписан, тј. закључен.

Из наведене одредбе произилази да се иста односи на услове и начин отплате потраживања од 1.768.234,00 динара који у конкретном случају нису испоштовани, те се тужени више и не може позивати да своју обавезу може да изврши у 12 једнаких месечних рата, али не може да утиче на прекинуту застарелост признањем потраживања, а самим тим и на право тужиоца да захтева остварење свог субјективног права које није спорно.

Тужиоцу су применом члана 153, 154. и 163. досуђени трошкови првостепеног и другостепеног поступка у износу од 100.500,00 динара и то за састав тужбе, за приступ на три рочишта и за састав жалбе, а колико би припало и адвокату по Адвокатској тарифи.

**Председник већа - судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић